

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Jméno: **Jakub Masák**

Vysoká škola: **PF JU v Č. Budějovicích,**
Katedra českého jazyka a literatury

Obor: **ČJL-AJ**

Datum odevzdání posudku: 19. 8. 2013

Recenzent: **Mgr. David Skalický, Ph.D.**

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Narativní strategie v drobné próze Ignáta Herrmanna

.....
(téma)

Předložená bakalářská práce se z naratologické perspektivy zabývá drobnou prózou Ignáta Herrmanna. V prvních kapitolách představuje pojmy a teoretické koncepty, které mají v druhé části sloužit při analýze Herrmanových próz i jejich komparaci s povídkovou tvorbou Jana Nerudy.

Obsahem úvodní kapitoly má být vymezení a výklad vybraných naratologických pojmů pro potřeby následné analýzy. Ambice této kapitoly jsou však výrazně vyšší, čemuž bohužel neodpovídá ani prostor, který jim autor v rámci standardního rozsahu bakalářské práce může věnovat, ani znalost zdrojů, o kterou se opírá. Například subkapitulu věnovanou fokalizaci uvádí následujícím způsobem: „Metoda, jakou jsou příběhy vnímány, se nazývá fokalizace. Stejně jako to bylo v případě narativu, i zde se [jsou? - DS] názory autorů různorodé (a ne všichni autoři s fokalizací pracují) a nyní se vynasnažíme najít 'zlatou střední cestu' mezi všemi teoriemi, které se fokalizací zabývají.“ (s. 11) Hledání teoretických řešení typu „zlatá střední cesta“ vzbuzuje rozpaky, skutečnost, že má být tato otázka vyřešena na pouhých dvou stranách textu, vzbuzuje údiv, úvodní charakteristika fokalizace zase nedůvěru. Pokud skutečně očekáváme, že se bude autor opírat o znalost „všech teorií, které se fokalizací zabývají“ (což bychom rozhodně u práce tohoto typu neočekávali, pokud by nás k tomu autor sám nevybízel), čeká nás nepříjemné zklamání - čerpá pouze z Rimmon-Kenanové *Poetiky vyprávění*, v níž je fokalizaci věnováno patnáct stran, a naratologického slovníku Geralda Prince. V úvodní kapitole se tak autor velmi nešťastným způsobem pouští do úkolu, který nemá šanci splnit, a ani původní úkol - základní vymezení a charakteristika klíčových pojmů pro potřeby pozdější aplikace - neplní vždy přesvědčivým způsobem.

Myslím, že je jen škoda, že autor raději větší pozornost nevěnoval otázce, kterou se zabývá v kapitole následující - problematice realismu z hlediska naratologie, neboť právě zde se otevíral prostor pro originální uchopení Herrmannova vyprávění. Vychází z Barthesovy studie *Efekt reálného*, ze které však vyvozuje velmi sporné závěry: „Můžeme jednoduše shrnout, že právě zaměřování se na detaily pomáhá vyplnit jakési 'prázdné místo' ve vyprávění. Jakákoliv eliminace výskytu popisných míst by (dle mého názoru) mohla vést ke snížení 'efektu reality'.“ (s. 15) - Pochopit princip realismu jako detailní vyplňování

prázdných míst je v takto jednoduché a přímočaré podobě neadekvátním zjednodušením Barthesovy úvahy i těžko obhajitelnou tezí, která v důsledku zpochybňuje i autorův následný analytický přístup i učiněné závěry o Herrmannově realismu. Jako mnohem přístupnější i analyticky použitelnější se tak jeví studie B. Fořta *Naratologické aspekty české realistické prózy*, která je pro Masáka druhým zdrojem, z něhož čerpá konceptualizační nástroje pro naratologickou analýzu. Je jen škoda, že se neobrací i k dalším textům věnovaným otázce struktury a sémantiky realistického vyprávění, to by jeho práci neobyčejně prospělo.

Jádrem Masákovy práce, jemuž předchází krátké uvedení do Herrmannovy povídkové tvorby a několik dokladů z literárněhistorických publikací o klasifikaci Herrmannovy tvorby jakožto realistické, je naratologická analýza Herrmannovy drobné prózy. Předchozí mnohdy zjednodušující i sporné závěry týkající se principu realistického zobrazení zásadně limitují výsledky této analýzy. Zběžná zjištění o reálném časoprosorovém ukotvení a míře detailnosti a uvěřitelnosti zobrazení prostoru a postav (které mají být důkazem Herrmannova realismu), resp. jejich schematicnosti (které zase mají být dokladem jeho „komerčnosti“), jsou v podstatě jedinými, ne příliš přesvědčivými výsledky Masákovy práce. Najdeme v ní sice řadu zajímavých postřehů, ty však zůstávají pouhým nerozpracovaným náznakem a příslibem čehosi, co v textu předložené práce bohužel ještě není.

Přes veškerou kritiku paradoxně nelze říci, že se jedná o práci vysloveně špatnou. Autor, za jehož psaním lze vytušit, že by byl při větší míře důslednosti schopen napsat práci velmi dobrou či výbornou, svou bakalářskou práci koncipoval takovým způsobem a založil ji na takových textech (mám na mysli především náročný text Barthesův), na které mu v tuto chvíli ještě nestačily síly. Ty mu bohužel nestačily ani v jiném ohledu - text práce obsahuje tolik překlepů a chyb (a to dokonce i v citacích nebo jménech autorů), že je vůbec s podivem, že se jej student českého jazyka a literatury troufá odevzdat k posouzení. I v případě jinak vynikající práce by sama tato skutečnost (která mimo jiné velmi znesnadňuje a zneprůjemňuje čtení Masákovy práce) byla dostatečným důvodem pro snížení klasifikace.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **dobře**

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 19. 8. 2013

